

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 20.5.2024

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Postoj APZD

Dovoľujeme si upozorniť na prebiehajúce medzirezortné pripomienkové konanie k novelizácii zákonov č. 414/2012 Z. z. a č. 587/2004 Z. z. v rámci ktorého sme identifikovali problematické časti, ktoré uplatníme aj v rámci legislatívneho procesu. Žiadame rezort životného prostredia o zaujatie koordinovaného prístupu v rámci sociálneho dialógu vo veci odstránenia identifikovaných problematických ustanovení.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

Medzirezortné pripomienkové konanie k novelizácii predmetných zákonov prebieha do 21.5.2024. Identifikovali sme nasledovné problematické časti:

- **Podpora projektov dekarbonizácie bola v rámci novelizácie odstránená.** Doposiaľ bolo podľa § 18, ods. 8, písm. a) 35 % výnosov z dražieb emisných kvót alokovaných na „financovanie projektov na podporu činností na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky a na náklady spojené s odborným a administratívnym zabezpečením plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov,^{16a)} a na financovanie projektov reálne dosiahnuteľných a merateľných úspor emisií skleníkových plynov, zvyšovania energetickej účinnosti, znižovania spotreby primárnych zdrojov energie, náhrady fosílnych palív obnoviteľnými zdrojmi energie, zavádzania najlepšie dostupných technológií vrátane financovania projektov v odvetví výroby energie s podporou efektívneho a udržateľného diaľkového vykurovania, kogeneračnej výroby elektrickej energie a tepla a v odvetví prenosu a distribúcie energie prostredníctvom schémy štátnej pomoci podľa § 26 ods. 2; na financovanie opatrení na zadržiavanie vody v krajine s dôrazom na zachytávanie, ukladanie a využitie organického uhlíka,^{16a)}“,
- **O prerozdelení financií získaných z výnosu získaného z dražieb kvót rozhoduje minister,** vid'. navrhované znenie § 18, ods. 9: „Minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) určí každoročne výšku prostriedkov z výnosu podľa odseku 6 na financovanie účelov podľa odseku 8.“ Bez ohľadu na úmysly osoby zastávajúcej post ministra, takéto nastavenie o *ad hoc* ročnom rozhodovaní zavádza do procesu poskytnutia podpory neprehľadnosť a neistotu pre poberateľov pomoci určenej v rámci účelov podľa odseku 8.

Subjekty si nebudú vedieť ani približne nastaviť stratégiu na najbližší rok. **Žiadame zakomponovať konkrétne percentuálne podiely, ktoré budú dané a fixné pre všetkých** (pre priemysel, pre mestá a obce, na vodovody a kanalizácie, na národné parky), ktorých financovanie závisí od Environmentálneho fondu. Požadujeme jednoznačne predvídateľné pravidlá.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Cieľom novelizácie je prispôbiť doterajšie nastavenie systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii pre 4. obchodovateľné obdobie (2021 – 2030), rozšírenie EU ETS a zavedenie nového systému obchodovania pre dosiahnutie celoeurópskeho redukčného cieľa [zapracovanie zmien vyplývajúcich z smernice EP a Rady (EÚ) 2023/959 z 10.5.2023, a rozhodnutia (EÚ) 2015/1814 a smernice EP a Rady (EÚ) 2023/958 z 10.5.2023].

Vo všeobecnosti návrh upravuje nové základné pojmy, zmeny bezodplatnej alokácie, postupné zrušenie bezodplatnej alokácie v letectve, využitie výnosu z aukcií, platnosť emisných kvót, implementuje nízkouhlíkové mechanizmy, ustanovuje povinnosti MŽP SR a ruší povinnosti okresných úradov. Ide o rozsiahlu novelu obsahujúcu 3 články a 105 novelizačných bodov.

Účinnosť: delená

- Ustanovenia týkajúce sa prechodu všetkých kompetencií z okresných úradov na ministerstvo nadobúdajú účinnosť **1.10.2025**.
- Ustanovenia týkajúce sa výrobcu elektrickej energie, zavedenia prahovej hodnoty 95 % pri spaľovaní biomasy, posúdenia hranice 20 MW, zaradenia metánu a oxidu dusného z námornej dopravy do systému obchodovania a niektoré ustanovenia týkajúce sa CBAM nadobúdajú účinnosť **1.1.2026**.
- Zvyšné ustanovenia nadobúdajú účinnosť **dňom vyhlásenia**.